

Længder: men Feilen forsvinder dog derved ikke ganske. Man har derfor foreslaaet adskillige Indretninger af Slipværket (Echappementet) i Uhrene, hvorved Pendulet altid skulde faae et ensformig Anströd (*Impulsion*). Forf. meddeelte allerede Selskabet i 1804 en Tegning og Beskrivelse af et saadant. Herved opnaaes det nu vel, at Pendulet altid svinger i lige Buer; men Udförelsen af en saadan Indretning er vanskelig, og ikkun den meest övede Kunstner muelig. Forf. foreslaaer da en udmærket let Maade at hæve denne Feil i alle Tilfælde, hvor man ikke har villt anvende det kunstigere og dyrere Slipværk med ensformigt Anstöd. Denne Maade bestaaer deri, at man föröger Vægten, der driver Uhret, alt som man mærker, at Pendulets Svingningsbuer formindskes. Man forsyner da Pendulet med en Viser, der kan angive paa en inddeelt Bue hvor meget dets Svingninger aftage. Man har et Forraad af smaa Vægte ved Haanden, som man lægger paa den drivende Vægt i Uhret, alt som Pendulets Svingningsbuer aftage. Den herved fornödne Iagttagelse er slet ikke byrdefuld, allermindst for den, der altid har saa mange andre, han dog maa tage vare, da den omhandlede Forandring ikkun gaaer langsomt: Nyttens af denne ringe Umage er derimod indlysende. Hertil kommer, at man tör vove, at lade Pendulets Svingninger i et saaledes behandlet Uhr giennemløbe større Buer, hvilket har den store Fordeel at Pendulet nu faaer en større Bevægelses Qvantitet, hvorved dets Virksomhed kommer i et større Forhold til Oliens Indflydelse. De Rystelser, hvorfor enhver Bygning i en stor Stad er udsat ville heller ikke have saa stor Indflydelse paa Gangen af et Uhr, hvis Pendul har store Svingningsbuer, som paa et med smaa.

At finde de Love, hvorefter Dödsfaldene formindske det ved Födseleer ellers stedse voxende Mennesketal, har allerede længe været Gienstanden for de skarpsindigste Mathematikers Grandskning; men

de ere her ikke paa deres egne Enemærker: de kunne ikke engang her, som i de mechaniske Videnskaber, lægge deres Grundvold af enkelte og sikkre Forsög; kun ved at betragte og ordne en uhyre Mængde af Erfaringer kunne de nogenlunde opnaae deres Maal; enhver ny ordnet Masse af Erfaringer er endnu et Skridt nærmere til denne Læres Forfuldkomning. Commandeurcapitain og Ridder *Wien- gel* har samlet de Erfaringer, som i et Tidsløb af 36 Aar herover ere giorte ved vor Enkekasses Bestyrelse; i hvilken Tid 9000 Ægtepar havde ladet sig indskrive. Disse Erfaringer kunne da afgive et vigtigt Bidrag saa vel til i Almindelighed at vise hvad Liid man kan sætte til Mortalitets-Tabellerne, som og til i Særdeleshed at oplyse hvilken af de hidindtil brugte der passer bedst for de danske Stater.

Da ved en Enkekasse, indrettet paa Capitalfod, de Angivelser, ved hvilke man skulde faae Antallet af de hvert Aar endnu levende Ægtepar at vide, ikke ere paalidelige, men man derimod med Vished veed Antallet af Enkerne, saa er dette lagt til Grund for Undersøgelser. Forf. søger først Forholdet mellem Antallet af Enker og af indgaaede Ægtepar for hvert Aar, anbringer derpaa en Correction for Afvigningerne saavel i Mændenes som i Konernes Alder fra den Middelalder, der nærmest passede sig i det Hele, og tilbagefører derpaa Resultatet for hvert Aar til en almindelig Eenhed for alle Aar. Forf. giver derpaa en kort Oversigt over de vigtigste Mortalirets-Tabeller, for at udfinde hvilke der bedst egne sig til en nærmere Sammenligning; herved falder hans Valg paa den af Baumann forbedrede Süssmilchske, den Nordhamptonske af Price, Deparcieux's, Wargantins, Nicanders og den ved Forsörgelsesanstalten brugte Tabel, der er den Süssmilch-Baumanske med nogle Forandringer.

Forf. har nu beregnet Antallet af Enker efter disse Tabeller til samme Eenhed og Middelal, som det ved Optælling var henbragt

til. For enhver af disse Tabeller, saavel som for Erfaringerne ved Enkekassen construerer han en krum Linie, ved at tage den forløbne Tid som Abscisse og Enkernes Antal som Ordinater. Uagtet den paa Enkekassens Oprælling grundede krumme Linie naturligvis ikke er fri for enkelte Afvigelser fra en regelret Form, saa kan man dog med Bestemthed sige, at den betydeligt afviger fra den Süssmilch-Baumannske, som især hos os har været benyttet, og at den slynger sig om den krumme Linie der fremstiller *Wargentins* Mortalitets-Tabel. Afvigelsen fra den første beløber sig til 7 Hundrededele, imedens den ikkun afviger 1 Hundrededeel fra den sidste.

Til Slutningen har Forfatteren, for en Sammenlignings Skyld, beregnet Forholdet mellem Levende af enhver Alder efter en Generaltabel over Ægteviiede, Fødte og Døde i Danmark og Holsteen i Kirkeaaaret 1814, og finder atter der sine Resultater i en mærkelig Overensstemmelse med *Wargentins* og betydeligt afvigende fra de Süssmilch-Baumanske.

Professor og Ridder *Hornemann* har leveret os Bemærkninger over Vegetationen i Grönland tillige med Beskrivelsen af en Deel Planter derfra, indførte i *Flora danica* (26 Hefte.)

Tvende Reisende have i de senere Aar besøgt Grönland af reen Iver for Naturvidenskaben. Lieutenant v. *Wormskjold* undersøgte den sydlige Deel af Grönland, fra *Julianehaab* til *Gothaab*, Professor og Ridder *Gieseke* bereiste den nordlige Deel fra *Baals Rivier* til *Discobugten*. Begge hiembragte interessante Samlinger af Naturgjenstande; og den første, der allerede befinder sig paa en ny farefuld Reise for Naturvidenskabens Fremme, betroede endog Forf. alle sine Optegnelser og Samlinger. Forsynet med disse Hielpemidler seer Forfatteren sig i Stand til at giendrive den Paastand, der af adskillige Lærde er bleven fremsat, at Grönland ikke havde mere, end 24 Plante-